

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĆIVILI

ONOR. IMHALLEF MARK SIMIANA, LL.D

Rikors Numru 403/2021 MS

Awtorità tal-Ippjanar

Vs.

Mark Gaffarena

Illum, 12 t'April, 2024

Kawża Numru: 7

Il-Qorti,

1. Rat ir-rikors preżentat mir-rikorrent fit-28 t'April, 2021 li bih, wara li ġie premess hekk:

Il-multi li dwarhom huwa dan l-att ġudizzjarju huma imwielda mill-ECF44/2008.

Il-pretensjoni tal-Awtorità tal-Ippjanar ('l-Awtorità), firrigward tal-multi maħruġa skont l-invoices numru 9354, 9485, 10119, kif kontenuti fl-att ġudizzjarju 1283/2021 fl-ismijiet premessi huma infondati għar-raġuni princiċiali li l-

iżvilupp *de quo* qatt ma jista' jiġi – jew seta' jiġi – soggett għal-multi kif imposta mill-Avviż Legali 276 tal-2012 ('1-Avviż').

Il-multi, surriferiti, kif maħruġa mill-Awtorità huma mingħajr baži fil-ligi.

Il-multi huma maħruġa in onnessjoni mas-sit ġewwa Triq it-12 ta' Mejju, Haż-Żebbuġ Malta.

Skont l-Awtorità dawn il-multi huma ibbażati fuq L-Avviż, liema avviż jistipula l-ħruġ ta' multi fuq żvilupp illegali li sar wara l-ħruġ tal-istess Avviż. Fil-fatt dan l-Avviż jghid li “dawn ir-regolamenti (dwar il-multi f’każijiet ta’ żviluppi illegali) għandhom jidħlu fis-seħħ fl-24 ta’ Jannar, 2018 2008¹.“

Il-bini illegali li fuqu l-Awtorità qiegħda timponi dawn il-multi sar qabel l-24 ta’ Novembru 2012. Di fatti, l-Avviż skont l-artikolu 51 u 52 tal-Att Numru 1 tal-1992 (ECF44/2008) ġie maħruġ lill-esponenti fit-23 ta’ Ottubru 2012 (**Dok. ‘A’**).

Mingħajr preġudizzju, l-esponenti mhux jikkontesta il-fatt li hemm żvilupp legali. L-esponenti qiegħed jgħid li dawn il-multi qatt ma setgħu inħarġu fuq bini illegali li ġie żviluppat qabel id-dħul fis-seħħ tal-Avviż; hekk kif sejjer jiġi ppruvat tul l-andament ta’ dawn il-proċeduri.

Illi għalhekk dawn il-multi huma maħruġa arbitrarjament mingħajr ebda baži fil-Ligi – ergo dawn il-multi huma nulli. Il-principju antik li ma jistax ikun hemm multi mingħajr ligi, u l-anqas tista’ ligi tiġi applikata b’mod retrospettiv, għandhom japplikaw f’dan il-kuntest ukoll. L-Awtorità tgħid li dawn il-multi jinħarġu skont Kategorija C tal-Avviż Legali 276 tal-2012. L-Awtorità qatt ma setgħet harġet dawn il-multi skont Kategorija C meta Kategorija C tiddependi fuq l-eżistenza tal-Avviż li daħal fis-seħħ fl-24 ta’ Novembru 2012.

l-istess rikorrenti ipproċeda biex jitlob lil din il-qorti: «...*tiddikjara il-pretensjoni miġjuba fl-att għudizzjarju surreferit bħala waħda infodata*».

---

¹ Korrezzjoni awtorizzata b'dikriet tas-16 ta’ Ġunju 2021.

2. Rat ir-risposta prezentata mill-Awtorità intimata fl-1 ta' Ĝunju, 2021², li permezz tagħha ġie eccepit hekk:

1. L-oggezzjonijiet u l-kontestazzjonijiet tar-rikorrenti rigwardanti il-hlas mitlub mill-Awtorita' permezz tal-Ittra Uffċċiali Numru 1283/2021 ma fihom l-ebda siwi la fattwali u lanqas legali. Kif ser jirrizulta waqt is-smiegh ta' din il-kawza, ir-rikorrenti huwa debitur tal-Awtorita' fl-ammont indikat fl-istess ittra uffċċiali u l-istess talba ghall-hlas hi gusta u misthoqqa fil-ligi;
2. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, ir-rikorrenti ma għandux jinqeda b'dan ir-rikors u b'dawn il-proceduri sabiex jikkonta l-mertu *per se* tal-Avviz Biex Tieqaf u ta' Twettiq jew Ksur tal-Avviz Biex Tieqaf u ta' Twettiq;
3. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost ma huwiex minnu li l-multi mahruga mill-Awtorita' huma minghajr bazi fil-ligi u dana peress skont l-Iskeda ta' Multi Għal Kull Gurnata taht Ligi Sussidjarja 552.24, illegalitajiet bi Ksur ta' Avvizi biex Tieqaf u ta' Twettieq, għandhom jitqiesu b'mod addizzjonal u individwalment;
4. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-Awtorita' kienet korretta meta mal-hrug tal-Ksur ta' Avviz biex Tieqaf u ta' Twettieq imponiet multa li taqa' fil-Kategorija C tal-Ligi Sussidjarja 552.24;
5. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-izvilupp illegali soggett ghall-multa kwotidjana sar wara d-data tad-dhul fissehha tar-regolamenti tal-Ligi Sussidjarja 552.24 u dan kif ser jigi ppruvat matul il-proceduri ta' dan ir-rikors;

Illi għar-ragunijiet premessi, it-talbiet tar-rikorrenti, huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu michuda minn dina l-Onorabbli Qorti, bl-ispejjeż kontra r-rikorrenti.

3. Rat ix-xieħda u d-dokumenti miġbura waqt l-istadju tal-ġbir tal-provi, kif ukoll l-atti processwali fl-intier tagħhom;
4. Rat in-nota ta' sottomissionijiet prezentata mir-rikorrenti;
5. Rat li l-każ ġie mħolli għall-udjenza tal-lum sabiex jigu deċiż;

---

² A folio 10.

Ikkunsidrat:

6. Illi dan huwa rikors imressaq mir-rikorrent skont l-artikolu 100(7) tal-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp (Kapitolu 552 tal-ligijiet ta' Malta, u minn issa 'l quddiem imsejjaħ biss bħala "l-Att").
7. Illi mill-provi prodotti quddiem din il-qorti waqt is-smiġħ ta' din il-proċedura, jirriżultaw is-segwenti fatti:
  - i) fil-5 ta' Frar 2008³, ir-rikorrent kien notifikat b'avviż biex tieqaf u ta' twettiq bin-numru ECF 44/08, datat 24 ta' Jannar, 2008⁴, li permezz tiegħu huwa ġie mwissi li kien sar ksur ta' kontroll tal-ippjanar konsistenti minn «*estensjoni ma' kamra eżistenti, bini ta' struttura oħra tal-ġebel, skavar ta' parti mis-sit, hajt tal-madwar mibni bill-blokki tal-konkos, kif ukoll xatba tal-injam u dan kollu mingħajr permess*»⁵. Permezz ta' dan l-avviż, ir-rikorrent ġie ordnat li jneħħi dak kollu li sar mingħajr permess u jreġġa' lura s-sit għall-istat originali tiegħu fi żmien sittax-il ġurnata;
  - ii) jirriżulta li fuq is-sit in kwistjoni, li hu ndikat bħala "Farm, Triq it-12 ta' Mejju, l/o Zebbug", ma kien hemm ebda permess. Ir-rikorrent kien applika fl-2007 għal *outline development permit* bin-numru PA/2032/07⁶, iżda spezzjoni minn uffiċċjali tal-Awtorità kienet uriet li digħà kien sar żvilupp u għalhekk inhareġ l-avviż tal-24 ta' Jannar 2008⁷. Sussegwentement ir-rikorrent kien applika sabiex jibni stalel fuq dan is-sit, iżda meta l-uffiċċjali tal-Awtorità żaru s-sit fl-2015, sabu li kien għad hemm digħà strutturi fiħ;⁸
  - iii) l-applikazzjoni għall-permess ta' kostruzzjoni ta' stalel, li kellha n-numru PA/2926/08⁹, ġiet rifutata billi l-istrutturi eżistenti kellhom użu residenzjali u ma kienux qed jintużaw bħala stalel. Ir-rikorrent appella minn dan ir-rifut.

³ Ara folio 34.

⁴ Kopja eżebita a folio 3.

⁵ Ara x-xieħda ta' Joseph Abela Medici, a folio 18.

⁶ Kopja eżebita a folio 124.

⁷ Ara x-xieħda ta' Joseph Abela Medici, a folio 19.

⁸ Ara x-xieħda ta' Joseph Abela Medici, a folio 18 u 19.

⁹ Ara folio 56.

L-appell ġie miċħud b'sentenza tat-Tribunal ta' Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar fil-11 t'Ottubru 2022¹⁰;

- iv) peress li lill-Awtorità ntimata rriżultalha li, minkejja l-avviż tal-2008 r-rikorrenti wettaq žvilupp ulterjuri, iproċediet b'avviż datat 18 ta' Novembru 2015¹¹ li bih ir-rikorrenti ġie mwissi li huwa kiser l-avviż preċedenti u li kienu se jiġu mposti multi kuljum fil-konfront tiegħu sakemm l-iżvilupp illegali magħmul minnu se jitħalla fuq il-post. Dan l-ordni dwar il-ksur tal-avviż ġie notifikat lir-rikorrent fl-20 ta' Novembru 2015¹²;
- v) fil-frattemp jirriżulta wkoll li fil-25 ta' Frar 2016 saret azzjoni diretta fuq is-sit in kwistjoni li ġie siġillat sabiex ir-rikorrent ma jibqax jagħmel użu minnu, salv għal tieqa waħda li thalliet aċċessibbli għal skopijiet ta' manutenzjoni u sabiex ir-rikorrenti jkun jista' jagħlef xi bhejjem li kellu fuq is-sit¹³;
- vi) jidher li kemm wara l-avviż tal-2008 u anki wara din l-azzjoni diretta, sar žvilupp ulterjuri konsistenti mill-kostruzzjoni ta' tliet ikmamar fuq in-naħha ta' wara tas-sit¹⁴. Minn ritratti mill-ajru eżebiti, jirriżulta li l-iżvilupp fuq is-sit in kwistjoni kien beda digħà fl-2004¹⁵, żdied b'mod konsiderevoli fl-2008¹⁶, u kompla fis-snin 2012¹⁷, 2013¹⁸, 2016¹⁹ u 2017²⁰;
- vii) ir-rikorrent, permezz tal-perit tiegħu, għamel petizzjoni lill-Awtorità intimata għat-thassir tal-multa kwotidjana mposta fil-konfront tiegħu, liema petizzjoni waslet għand l-Awtorità intimata fit-22 ta' Ġunju 2017²¹. L-Awtorità sussegwentement infurmat lir-rikorrent b'ittra datata 25 ta' Settembru 2017 li fis-17 ta' Lulju 2017 kienet ittieħdet id-deċiżjoni li l-multi ma jiġux revokati²². Ir-rikorrent għalhekk adixxa lit-Tribunal ta' Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar²³, li b'deċiżjoni datata 29 ta' Marzu 2021 iddeċieda li

---

¹⁰ A folio 110.

¹¹ A folio 49.

¹² Ara folio 50.

¹³ Ara x-xieħda ta' Joseph Abela Medici, a folio 21, kif ukoll il-minuta dwar l-azzjoni diretta li tinsab a folio 51.

¹⁴ Ara x-xieħda ta' Joseph Abela Medici, a folio 31.

¹⁵ Ara folio 41.

¹⁶ Ara folio 42.

¹⁷ Ara folio 43.

¹⁸ Ara folio 44.

¹⁹ Ara folio 45.

²⁰ Ara folio 46.

²¹ Ara folio 64.

²² Ara folio 65.

²³ Ara l-petizzjoni eżebita a folio 74.

- jnaqqas il-multi imposti fuq ir-rikorrent minħabba dewmien fl-ipproċessar tal-applikazzjoni sanotorja li kienet preżentata minnu²⁴;
- viii) ir-rikorrent imbagħad issottometta applikazzjoni ta' žvilupp, bin-numru PA/01133/18, li biha ppropona, fost ħwejjieg oħra, li jissanzjona l-bdil fl-użu tal-kostruzzjonijiet fuq is-sit minn stalel għal residenza²⁵. Din l-applikazzjoni għiet rifxutata fl-24 ta' Lulju 2020²⁶;
  - ix) ir-rikorrent, li prezenta dikjarazzjoni ffirmata iżda li m'hijiex debitament maħluwa skont il-liġi²⁷, ddikjara li huwa bena l-istruttura tiegħu skont l-*outline development permit* li nhareġ favur tiegħu, u li huwa kien lesta l-kostruzzjoni tiegħu sal-2009;
  - x) l-Awtorità intimata mbagħad ressjet ittra uffiċċjali a tenur tal-artikolu 100 tal-Att sabiex tiġib l-ammont ta' €21,300 dovuti mir-rikorrent bħala multi kwotidjani dekorsi fil-konfront tiegħu. Din l-ittra uffiċċjali, li għandha n-numru 1283/2021, għiet preżentata fit-30 ta' Marzu 2021²⁸.

Ikkkunsidrat:

8. Illi dan il-proċediment inbeda mir-rikorrent sabiex jopponi għall-effetti tal-ittra uffiċċjali bin-numru 1283/2021 li għiet spedita lilu mill-Awtorità intimata skont id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 100 tal-Att. Is-subinċiżi rilevanti mill-artikolu 100 huma s-segwenti:

(6) Meta l-Awtorità tkun trid tagħmel proċeduri ġudizzjarji biex tirkupra dejn dovut lill-Awtorità taħt xi ligi jew regolament li hija jkollha jedd li tenforza, iċ-Chairperson Eżekuttiv jew kull uffiċjal iehor tal-Awtorità awtorizzat kif imiss miċ-Chairperson Eżekuttiv biex jaġixxi f'ismu, jista' jaġħmel dikjarazzjoni bil-ġurament quddiem ir-Registrator tal-Qrati jew quddiem uffiċjal awtorizzat li jamministra l-ġurament għal skopijiet ġudizzjarji, fejn huwa jiddikjara xi tkun ix-xorta tad-dejn u l-isem tad-debitur u jikkonferma li dan ikun dovut.

---

²⁴ Ara folio 76.

²⁵ Kopja tal-applikazzjoni għiet eżebita a folio 68.

²⁶ Ara folio 72.

²⁷ Ara folio 89.

²⁸ Kopja eżebita a folio 80 kif ukoll a folio 91.

(7) Id-dikjarazzjoni msemmija fis-subartikolu (6) għandha tīgi notifikata lid-debitur permezz ta' att ġudizzjarju u għandu jkollha l-istess effett bħal sentenza finali tal-qorti kompetenti kemm-il darba d-debitur, fi żmien għoxrin ġurnata minn meta ssirru n-notifika ta' dik id-dikjarazzjoni, ma jopponix dik it-talba billi jippreżenta rikors fejn jitlob li l-qorti tiddikjara l-pretensjoni bħala waħda infodata.

(8) Ir-rikors ippreżentat skont ma hemm fis-subartikolu (7) għandu jiġi notifikat lill-Awtorità, li jkollha jedd li tippreżenta risposta fi żmien għoxrin ġurnata. Il-qorti għandha tappunta r-rikors għas-smiġħ f'data li tīgi wara li jiskadi dak il-perjodu.

9. Illi r-raġuni miġjuba ‘l quddiem mir-rikorrenti sabiex din il-qorti tiddikjara nfodata l-pretensjoni tal-Awtorità intimata hija li l-uniku avviż ta’ waqfien u twettiq maħruġ fil-konfront tiegħu huwa dak li jgħib id-data tal-24 ta’ Jannar, 2008. Din id-data tippreċedi d-dħul fis-seħħħ tal-Avviż Legali 276/2012, li jgħib it-titolu “Regolamenti dwar Multi għal kull ġurnata u Multi Amministrattivi”. Għalhekk, skont ir-rikorrenti, l-avviż in kwistjoni ma jistax ikollu l-effett li jiġbed l-applikazzjoni ta’ leġiżlazzjoni posterjuri għalihi.
10. Illi l-Awtorità ntimata, min-naħha l-oħra, ssostni li r-rikorrent baqa’ għaddej bl-iżvilupp illegali anki wara l-ħruġ tal-avviż tas-sena 2008, u kien għalhekk li hija nnotifikat lir-rikorrenti b’avviż dwar ksur tal-ordni fis-sena 2015, u kien dan it-tieni avviż, li huwa datat 18 ta’ Novembru 2015, li ġibed l-applikazzjoni tal-Avviż Legali 276/2012.
11. Huwa minnu li l-artikolu 3(1) tal-Avviż Legali preċitat jiprovdli li:

Meta l-Awtorità tagħti avviż bil-miktub lil xi persuna skont l-artikolu 86 jew 88 tal-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-İżvilupp fir-rigward ta’ ksur li jkun sar wara d-data tad-dħul fis-seħħħ ta’ dawn ir-regolamenti, l-Awtorità għandha tavża wkoll lil dik l-istess persuna li hu jkun qiegħed jiġi soġġett għal multa għal kull ġurnata wara sittax-il ġurnata mid-data tan-notifika tal-avviż kif stabbilit u stipulat fid-dispożizzjonijiet tal-Iskeda.

12. Din id-dispożizzjoni kjarament turi li l-multi kwotidjani li jistgħu jiġi mposti bis-saħħha tal-Avviż Legali 276/2012 għandhom ikunu konsegwenza ta’ avviż bil-miktub li jsir

skont l-artikoli 86 jew 88 tal-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Iżvilupp (li kien fis-seħħ qabel l-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp) dwar ksir li jsir wara d-dħul fis-seħħ tal-istess regolamenti.

13. Madanakollu jidher u fil-fatt irriżulta li l-Awtorità intimata qed tinsisti li l-multi in kwistjoni bdew jiddekorru b'effett tal-avviż datat 18 ta' Novembru 2015²⁹. Din il-qorti fliet dan l-avviż, u jidhrilha li l-effetti li jiskaturixxu minnu huma wkoll dawk kif maħsuba mill-Awtorità intimata. Dan l-avviż, li bih ir-rikorrent ġie avżat li skont l-Awtorità kien sar žvilupp illegali ulterjuri wara l-hruġ tal-avviż tal-2008, huwa wkoll avviż li jirrientra fil-kategorija tal-avviżi li kienu kontemplati fl-artikolu 86 tal-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Iżvilupp, la darba l-ksur li dwaru nhareġ jikkostitwixxi mhux biss ksur ta' ordni ta' nfurzar preċedenti, iżda wkoll žvilupp illegali minnu nnifsu, li għalhekk jiġbed lejh l-applikazzjoni tal-Avviż Legali 276/2012 skont dak li jipprovd l-artikolu 3, preċitat.
14. Illi l-fatt li l-avviż maħruġ fit-18 ta' Novembru 2015 ma ngħatax numru progressiv ġdid, u nżamm in-numru progressiv tal-avviż tal-2008, ma jbiddel xejn minn dak osservat fil-paragrafu preċedenti ta' din id-deċiżjoni. In-numri progressivi li jingħataw lill-avviżi t'infurzar maħruġa mill-Awtorità intimata huma biss maħruġa għal skopijiet amministrattivi, u ma jinċidux fuq il-validità sostantiva tagħhom. Il-qorti tosserva li l-kontenut tal-avviż datat 18 ta' Novembru 2015 jissodisfa l-ħtiġiet kollha mposti mill-artikolu 86 tal-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Iżvilupp – fih hemm indikat ċar liema hu s-sit li dwaru qed jinhareġ l-avviż kif ukoll fil-konfront ta' min sar dak l-avviż. Hemm ukoll deskrizzjoni dettaljata tal-iżvilupp illegali li wassal għall-hruġ tiegħu, u hemm ukoll il-pjanta, kif trid il-ligi. Mhux hekk biss, imma hemm ukoll indikati l-multi kwotidjani li għalihom kien se jsir soġġett ir-rikorrent, proprju kif irid l-artikolu 3(1) tal-Avviż Legali preċitat.
15. Illi għalhekk la darba l-avviż datat 18 ta' Novembru 2015 huwa sostantivament avviż taħt l-artikolu 86, isegwi li dak l-avviż għandu l-konsegwenzi u l-effetti kollha maħsuba mil-ligi għal avviż maħruġ taħt l-imsemmija dispozizzjoni u wara d-dħul fis-seħħ tal-Avviż Legali 276/2012, u l-multi pretiżi mill-Awtorità intimata huma tassew dovuti.

---

²⁹ Kopja eżebita a folio 49.

16. Illi bil-kemm hemm għalfejn jingħad li fi proċedura ta' din ix-xorta, mhux ammess lil din il-qorti biex tindaga u tixtarr ir-raġunijiet li għalihom ikun inħareg l-avviż t'infurzar. Min għamel jew m'għamilx żvilupp illegali, meta sar l-iżvilupp u jekk avviż bħal dak inħariġx kontra min kellu jinhareg, huma kollha materji li setgħu u kellhom jiġu sollevati f'appell mill-istess avviż, u huma wkoll materji li setgħu, kemm-il darba jirriżultaw fondati, jwasslu għat-ħassir ta' dak l-avviż. Kemm fiż-żmien rilevanti li fih seħħew il-fatti tal-każ, kif ukoll illum, il-liġi espressament irriservat il-ġurisdizzjoni u s-setgħa ta' stħarriġ u reviżjoni ta' avviżi bħal dawn (fost materji oħra) lit-Tribunal ta' Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar. Għal din il-qorti dan ifisser li dik il-ġurisdizzjoni u dik is-setgħa ma jistgħid issa jiġi eżerċitati minnha, b'mod partikolari fi proċedura bħal din li hija limitata u čirkoskritta għal eżami dwar jekk l-Awtoritā hux tassew għandha l-jedd tipprendi kreditu partikolari kontra persuna partikolari.
17. Illi la darba r-rikorrenti m'appellax kontra l-avviż fuq imsemmi, dak l-avviż ma jistax ħlief jitqies legalment validu u kull effett legali li jiskaturixxi minnu huwa daqstant ieħor legalment validu. Għalhekk, il-kreditu pretiż mill-Awtoritā intimata, la darba huwa l-prodott ta' avviż ta' waqfien u twettiq li huwa validu u li ma jistax jiġi revokat minn din il-qorti f'azzjoni bħal dik odjerna, huwa wkoll validu u konsegwentement fondat.

Ikkunsidrat:

18. Illi fin-nota ta' sottomissjonijiet tiegħu, ir-rikorrent iqajjem il-kwistjoni dwar il-validità legali tal-multi reklamati permezz tal-ittra uffiċċjali mpunjata minħabba l-fatt li dawn il-multi huma mposti mill-Awtoritā tal-Ippjanar u miġbura minnha wkoll, b'mod għalhekk li hija qed taġixxi bħala mħallef u prosekutur fl-istess nifs, u jagħmel riferenza għad-deċiżjoni ***Phoenix Payments Limited vs. Korp ghall-Analizi ta' Informazzjoni Finanzjarja et*** (Prim' Awla ġurisdizzjoni Kostituzzjonali, 30/3/2023) in sostenn ta' din is-sottomissjoni tiegħu. Però mbagħad fl-istess nota ta' sottomissjonijiet, ir-rikorrenti jżid hekk: «*Ir-rikorrenti Mark Gaffarena qiegħed jistieden lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tistħarreg l-argument magħmul taħt din il-kappa mhux sabiex issir xi forma ta' dikjarazzjoni illi l-proċeduri fi ħdan l-ambiti tal-Ippjanar huma leżivi*

għad-drittijiet fondamentali tar-rikorrenti, iżda sabiex ikompli jiġi enfasizzat kif il-multi imposti mill-Awtorità intimata huma wkoll nieqsa minn pedamenti legali sodi».

19. Il-qorti tosserva li ma jistax jingħad li setgħa, kompriża dik li timponi multi, tkun nieqsa minn pedamenti legali sodi kemm-il darba dik is-setgħa tkun mogħtija minn ligi. U kif digħi rajna, l-ligi ordinarja effettivament tvesti lill-Awtorità intimata bis-setgħa li timponi l-multi *de quo dicimus*. Din il-qorti hija, bħal kulħadd, marbuta bil-ligi, kompriża l-ligi ordinarja, sakemm ma jkunx jirriżulta li dik il-ligi hija nkonsistenti mad-drittijiet fondamentali ta' xi persuna, f'liema każ il-ligi ordinarja li tkun tqieset inkonsistenti għandha titqies bla effett. Però huwa biss wara eżerċizzju li bih il-qorti tqis jekk ikunx hemm ksur ta' xi dritt fondamentali li l-ligi ordinarja tista' possibilment titwarra. Eżerċizzju dan li r-riorrent espressament ma jridx li l-qorti tagħmel!
20. F'kull każ, din il-qorti hija tal-fehma li dan l-argument tar-riorrent m'għandux jitqies minnha. Din il-qorti tista' tagħżel li tiddeklina milli teżercita s-setgħat tagħha taħt l-artikolu 46 tal-Kostituzzjoni u taħt l-artikolu 4 tal-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropea fejn jirriżultalha li min jilmenta minn ksur ta' drittijiet fondamentali kellu rimedju ordinarju għad-dispożizzjoni tiegħu. Fil-kawża ***Mediterranean Film Studios Limited vs. Il-Korporazzjoni ghall-Izvilupp ta' Malta*** (Qorti Kostituzzjonali, 31/10/2003) ġie osservat li: «*Id-diskrezzjoni taħt iż-żewġ proviso in kwistjoni għandha dejjem tiġi wżata fl-ahjar interess ta' l-amministrazzjoni tal-ġustizzja, biex min-naħha l-waħda il-Prim Awla kif ukoll il-Qorti Kostituzzjonali ma jiġux inundati b'kawži li jistgħu jiġu determinati minn Qrati oħra u/jew bi proceduri oħra, u min-naħha l-oħra c-ċittadin (jew persuna ġuridika, skond il-każ) ma jiġix ipprivat mir-rimedji li hu għandu dritt għalihom taħt il-Kostituzzjoni jew taħt il-Kap. 319. Il-legislatur kostituzzjonali kkonferixxa lill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivil (sede Kostituzzjonali) (u lil ebda persuna jew awtorita` oħra) diskrezzjoni wiesgħa fl-interess tal-ahjar amministrazzjoni tal-ġustizzja biex minn banda 'l waħda tkun tista' twaqqaf, jekk ikun hemm bżonn anke ġesrem, lil min jipprova jabbuža mill-process kostituzzjonali u mill-banda l-oħra tkun tista' timpedixxi li jiġu kreati ostakoli bla bżonn fit-triq ta' min ikun jidher li ġenwinament ikun qiegħed ifittex ir-rimedju kostituzzjonali. Il-fattispeci u c-ċirkostanzi partikolari kollha tal-każ għandhom jiġu eżaminati għaliex b'hekk biss il-Qorti tkun tista' tasal biex tiddeċċiedi jekk ikunx desiderabbi li tiddeklina illi teżercita s-setgħat tagħha*».

21. Issa din il-qorti digà rrilevat li l-ħruġ t'avviż taħt l-artikolu 86 tal-Att dwar l-Ambjent u l-Ippjanar tal-Iżvilupp, kif ukoll l-impożizzjoni tal-multi b'effett ta' dak l-avviż, huma lkoll soġġetti għal dritt t'appell kemm fuq punti ta' fatt u kemm fuq punti ta' dritt quddiem it-Tribunal ta' Reviżjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar, u sussegwentement anki quddiem il-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fuq punt ta' ligi. Dan ir-rimedju, li jista' jwassal għar-reviżjoni kif ukoll għat-ħassir tad-deċiżjoni tal-Awtorità intimata, ma ġiex utilizzat mir-riorrent. Għalhekk mhux leċitu issa li r-riorrent jilmenta minn ksur ta' dritt fondamentali meta l-istess ligi ordinarja kienet tagħtih rimedju u smiġħ li hu m'utilizzax.
22. Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qiegħda, filwaqt li tilqa' l-eċċeżzjonijiet tal-Awtorità intimata, tiċħad it-talba tar-riorrenti, bl-ispejjeż kontra tiegħi.

Onor. Mark Simiana, LL.D

Imħallef

Lydia Ellul

Deputat Registratur